

Üretim ve sipariş ikinci dalga freni!

İmalat **sanayinde**, koronavirüs salgınında yaşanan ikinci dalga ve artan vakaların etkisi hissedilmeye başlandı. Bir önceki ay 53,9 olan **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye** İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) kasım ayında 51,4'e geriledi.

PMI, COVID-19 kaynaklı daralmanın ardından haziranda başlayan toparlanma döneminin en düşük düzeyinde gerçekleşti. Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ediyor.

10 sektörün sadece 4'ünde iyileşme görüldü

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI kasım verilerine göre de COVID-19 salgınının hem Türkiye'de hem de başta Avrupa olmak üzere dünyanın diğer bölgelerinde yaşanan ikinci dalgası, kasımda birçok imalat **sanayi** sektöründe toparlanmanın hız kesmesine yol açtı. Takip edilen 10 sektörün sadece dördünde faaliyet koşulları iyileşti. Yeni siparişler açısından, kimyasal, plastik ve kauçuk ile gıda ürünleri olmak üzere iki sektörün büyüme bölgesinde olduğu gözlemlendi.

İstihdam düzeyinde artış sürüyor

Anketin görece olumlu gelişmesi ise iş hacimlerinin geçen aylarda gösterdiği güçlü toparlanmaya bağlı olarak firmaların istihdam düzeylerini artırmaya devam etmesi oldu. İstihdamda artış trendi altı aya ulaştı ve güçlü seyrini korudu. Çalışan sayılarındaki yükseliş ve yeni siparişlerdeki yavaşlama, firmaların birikmiş işlerini azaltmaya devam edebilmesini sağladı.

COVID-19 salgını, tedarik zincirleri üzerinde giderek daha ciddi etki yarattı ve Kasım ayında teslimat sürelerindeki artış, anket geçmişinin üçüncü en yüksek düzeyinde gerçekleşti. Bu durum girdi stoklarının gerilemesine katkı yaptı. Benzer şekilde, üretim gereksinimlerindeki düşüşe bağlı olarak satın alma faaliyetleri de hafif bir azalma gösterdi. Türk lirasının yakın dönemde ABD doları karşısında gösterdiği değer kaybı, hem girdi maliyetleri hem de nihai ürün fiyatlarındaki keskin artışların sürmesinde belirleyici oldu.

Covid-19 salgınında yaşanan yeni dalga hem dünyayı hem Türkiye'yi etkisi altına aldı

★ Küresel Covid-19 salgınında, Türkiye dahil birçok ülkede vaka sayıları yeniden ve hızla artışa geçti. Aşı konusunda önemli sonuçlar alınsa da hem toplumsal hem ekonomik sorunların devam etmesi kaçınılmaz görünüyor. BM gibi uluslararası örgütlerden, ABD Merkez Bankası (Fed) gibi dünya ekonomisine yön veren kuruluşlardan yapılan güncel açıklamalar bu durumu teyit ediyor.

ABD Merkez Bankası Fed, "Birkaç ay zor geçecek" vurgusu yaparken BM'den "35 milyar dolarlık insani yardım" çağrısı geldi. Türkiye'de ise **sanayi** sektörüyle ilgili öncü göstergelerde yeniden bozulma başladı. Küresel Covid-19 salgınında, Türkiye dahil birçok ülkede vaka sayıları yeniden ve hızla artışa geçti. Aşı konusunda önemli sonuçlar alınsa da hem toplumsal hem ekonomik sorunların devam etmesi kaçınılmaz görünüyor. BM gibi uluslararası örgütlerden, ABD Merkez Bankası (Fed) gibi dünya ekonomisine yön veren kuruluşlardan yapılan güncel açıklamalar bu durumu teyit ediyor. Türkiye'de ise özellikle 2018 yılında bu yana yaşanan ekonomik krize eklenen salgın, yanlış sağlık ve ekonomi politikalarıyla daha da karmaşık bir hale geldi. AKP iktidarının ekonomide "yeni politika" arayışları sürse de güven vermekten uzak açıklama ve uygulamalar sürüyor. Hem dünyada hem Türkiye'de yaşanan bu durumun ekonomiye etkisiyle ilgili de her gün yeni sonuçlar ortaya çıkıyor.

İmalat **sanayiinin** performansını aylık bazda ortaya koyan **Istanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi)** anketi de bunlardan biri. Dün açıklanan güncel sonuçlara göre ekim ayında 53.9 olarak ölçülen manşet PMI kasım ayında 51.4'e düştü. **İSO'dan** yapılan açıklamada, Türkiye'deki Covid-19 vaka sayılarının artması ve bu durumun müşteri talebini ve üretim süreçlerini olumsuz etkilemesi, firmaların kasım ayında karşılaştığı temel zorluk olarak kaydedildi. Bunun sonucu olarak hem

yeni siparişler hem üretim yavaşladı. Yeni ihracat siparişlerinin de ivme kaybettiği gözlemlendi. Açıklamada şu vurgu da yapıldı: "Bu üç göstergede kaydedilen zayıflama, 2020 başlarındaki ilk pandemi dalgasının tepe noktasına göre çok daha ilümlü düzeyde gerçekleşti."

Bu kapsamda **İSO Türkiye** Sektörel PMI kasım verilerine göre Covid-19 salgınının hem Türkiye'de hem başta Avrupa olmak üzere dünyanın diğer bölgelerinde yaşanan ikinci dalgası, kasımda birçok imalat **sanayi**

sektöründe toparlanmanın hız kesmesine yol açtı. Takip edilen 10 sektörün sadece dördünde endeks "iyileşme" sınırı olan 50 puanın üstünde kaldı. 10 sektörün yedisinde yeni ihracat siparişleri hız kaybetti. Bu eğilim büyük ölçüde üretim için de geçerliydi. Sadece gıda ve kimyasal ürünlerde üretim artışı gerçekleşti.

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD), Türkiye ekonomisinin önceki tahminlerine göre bu yıl daha az küçüleceğini, 2021'de ise daha az büyüyeceğini tahmin etti. Buna göre 2020 küçülme tahmini yüzde 2.9'dan yüzde 1.3'e, 2021 büyüme tahmini ise yüzde

3.9'dan yüzde 2.9'a revize edildi. JP Morgan da 2021 büyüme tahminini yüzde 3.6'dan yüzde 3'e indirirken 2020 yılı için yüzde 0.7 büyüme öngördü. Öte yandan OECD dünya için 2020 küçülme tahminini yüzde 4.5'ten yüzde 4.2'ye revize etti. OECD, aşılarda ortaya çıktıkça ve Çin öncülüğünde toparlanma sürerken birçok ülkede ikinci koronavirüs dalgasına rağmen küresel ekonominin görünümünün iyileştiğini duyurdu.

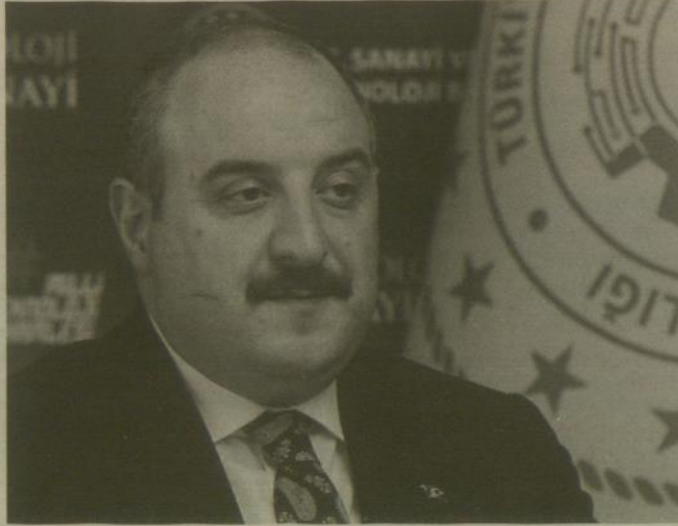
Bankacıların, sektörün öncü verilerinden yaptığı hesaplama göre Merkez Bankası net rezervlerinin geçen hafta (23- 27 Kasım) 5 milyar dolar daha düştüğü tahmin edildi. Hesaplamalara göre bu düşüşün önemli bölümü TCMB'nin bankalarla gerçekleştirdiği swapların yaklaşık 4 milyar dolarlık bölümünü yenilememesinden kaynaklandı. Reuters'ın hesaplamalarına başvurduğu üç bankacıya göre, net rezervler 13 milyar dolara indi. Yine bankacıların verdiği bilgiye göre net rezervler son olarak 2003'te 13 milyar dolara kadar gerilemişti. TCMB güncel veriyi yarın açıklayacak.

Mali piyasalarda ise inişli çıkışlı hareketler devam ediyor. Örneğin dolar/ TL 8.58 zirvesinden gerilediği 7.5'li seviyelerde kalıcı olamamasının ardından yeniden yükseldiği 8 seviyesinin hemen altında işlem görmeyi sürdürdü. Koronavirüste artan yayılım ve lokallerin döviz işlemleri izleniyor. Salgınla ilgili yeni kısıtlamalar da bu durumu etkileyecek. Dün dolar kuru, 7.8038-7.9209 lira, Avro kuru 9.2950- 9.4653 lira arasında yukarı yönlü dalgalandı. t24

Varank: Bu musibeti yenmek elimizde

Bakan Varank "Tüm dünyada artan kısıtlamalar ve düşen talep sebebiyle İSO Satınalma Yöneticileri Endeksi 51,4 olarak gerçekleşti. Üretim sektörü açısından pozitif beklentiyi işaret etse de salgınla mücadelede daha çok gayret etmeliyiz" dedi.

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, Twitter hesabından yaptığı paylaşımında, **İSO** tarafından açıklanan Türkiye İmalat PMI anketinin kasım ayı sonuçlarını değerlendirdi.

Yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgını dolayısıyla yapılan kısıtlamaların etkisine dikkati çeken Varank, "Tüm dünyada artan kısıtlamalar ve düşen talep sebebiyle **İSO** İmalat PMI 51,4 olarak gerçekleşti. 50'nin üzerindeki her değer üretim sektörü açısından pozitif beklentiyi işaret etse de salgınla mücadelede daha çok gayret etmeliyiz. Bu musibeti yenmek elimizde." değerlendirmesinde bulundu.

Varank, paylaşımında, endeksin aylara göre değişimini içeren infografiğe de yer verdi.

Salgınla mücadelede daha çok gayret etmeliyiz

Bakan Varank, Twitter hesabından yaptığı paylaşımında, ISO tarafından açıklanan Türkiye İmalat PMI anketinin Kasım ayı sonuçlarını değerlendirdi.

Yeni tip koronavirüs (COVID-19) salgını dolayısıyla yapılan kısıtlamaların etkisine dikkati çeken Varank, "Tüm dünyada artan kısıtlamalar ve düşen talep sebebiyle ISO İmalat PMI 51,4 olarak gerçekleşti. 50'nin üzerindeki her değer üretim sektörü açısından pozitif beklentiyi işaret etse de salgınla mücadelede daha çok gayret etmeliyiz. Bu musibeti yenmek elimizde" ifadelerini kullandı.

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, dünyada artan kısıtlamalar ve düşen talep sebebiyle Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi'nin Kasım'da 51,4 olarak gerçekleştiğini belirterek, "Salgınla mücadelede daha çok gayret etmeliyiz" dedi.

Varank: Bu musibeti yenmek elimizde

Bakan Varank "Tüm dünyada artan kısıtlamalar ve düşen talep sebebiyle ISO Satınalma Yöneticileri Endeksi 51,4 olarak gerçekleşti. Üretim sektörü açısından pozitif beklentiyi işaret etse de salgınla mücadelede daha çok gayret etmeliyiz" dedi.

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, Twitter hesabından yaptığı paylaşımında, ISO tarafından açıklanan Türkiye İmalat PMI anketinin kasım ayı sonuçlarını değerlendirdi. Yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgını dolayısıyla yapılan kısıtlamaların etkisine dikkati çeken Varank, "Tüm dünyada artan kısıtlamalar ve düşen talep sebebiyle ISO İmalat PMI 51,4 olarak gerçekleşti. 50'nin üzerindeki her değer üretim sektörü açısından pozitif beklentiyi işaret etse de salgınla mücadelede daha çok gayret etmeliyiz. Bu musibeti yenmek elimizde." değerlendirmesinde bulundu. Varank, paylaşımında, endeksin aylara göre değişimini içeren infografiğe de yer verdi. aa

İSO'da Nijerya'da yatırım fırsatları anlatıldı

İstanbul Sanayi Odası (İSO), Nijerya ve Türkiye arasındaki ekonomik işbirliği ve yatırım imkanlarını ele almak amacıyla video konferans üzerinden Nijerya Ülke Günü ve Yatırım Fırsatları Semineri düzenledi.

Online seminerin açılış konuşmalarını; **İSO** Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı **İrfan Özhamaratlı**, Nijerya Ankara Büyükelçiliği Ticaret Müsteşarı ve Elçisi Ibiyemi Aisha Ajiboye yaptı. Ticaret Bakanlığı Abuja Ticaret Müşavir Yardımcısı Onur Akgül, "Nijerya Ticaret, İş Birliği ve Yatırım Fırsatları" bilgilendirme sunumunun ardından "Nijerya'da İş Yapan Firma Deneyimleri" panelinde Silkcoat Duvar Kaplamaları San. Tic. Ltd. Şti. Genel Müdürü Tefik Demirel, Toyo Matbaa Mürekkepleri San. ve Tic. A.Ş. CEO Yakup Benli ve DEİK Türkiye-Nijerya İş Konseyi Başkanı Hakan Özel konuştu.

İrfan Özhamaratlı, "Nijerya, ilişkilerimizi daha da ileriye götürme konusunda gayret göstereceğimiz, dost ve kardeş bir ülkedir" dedi. Ajiboye, tarım, inşaat, maden, telekomünikasyon gibi sektörlerde Türk yatırımcılara ve **sanayicilere** ortaklıklar kurma noktasında çağrıda bulundu.